

Ketvirtadienio vakarą Europos Parlamento (EP) ir ES Tarybos derybininkai susitarė dėl ES skaitmeninio COVID pažymėjimo, kuris palengvins keliones Europos Sąjungoje pandemijos metu.

Šis pažymėjimas, kuris turėtų įsigalioti liepos 1 d., bus prieinamas tiek skaitmeniniu, tiek popieriniu formatu. Jis patvirtins, kad asmuo paskiepytas nuo COVID-19, jo testo rezultatas yra neigiamas arba jis yra persirgęs COVID-19. Dokumentas bus pripažįstamas visose ES valstybėse.

ES skaitmeninio COVID pažymėjimo taisyklės galios vienus metus. Šis pažymėjimas netaps kelionės dokumentu ir sąlyga teisei keliauti ES.

Siekiant užtikrinti „įperkama ir prieinama testavimą“ Europos Komisija išipareigojo skirti mažiausiai 100 mln. eurų iš Skubios paramos priemonės tam, kad ES šalys įsigytų testų, skirtų šiems pažymėjimams. Tai turėtų ypač padėti tiems, kurie kasdien kerta sieną darbo, mokslo ar sveikatos priežiūros tikslais. Sutarta, kad esant poreikiui minėta suma bus padidinta.

Susitarimas numato, kad ES valstybės iš principo neturėtų taikyti papildomų kelionių ribojimų, pavyzdžiui, karantino, izoliacijos ar testavimo, „nebent jie būtų būtini visuomenės sveikatai apsaugoti“ arba atsižvelgiant į Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro duomenis. Apie papildomus ribojimus ne vėliau kaip prieš 48 val. turi būti informuotos kitos ES šalys ir Europos Komisija.

ES valstybės turės pripažinti kitose Sąjungos narėse išduotus Europos vaistų agentūros patvirtintų skiepų (šiuo metu tai Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca ir Johnson&Johnson) pažymėjimus. Kiekviena ES valstybė galės apsispręsti, ar pripažinti kitas Pasaulio sveikatos organizacijos ar atskirose ES šalyse patvirtintas vakcinas.

Derybininkai sutarė, kad pažymėjimuose naudojami asmens duomenys negalės būti saugomi kelionės tikslo valstybėse, o ES nebus centrinės pažymėjimų duomenų bazės. Be to, bus paviešintos visos įmonės, kurios apdoro ir naudos pažymėjimų duomenis.

EP Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas Juan Fernando López Aguilar (Socialistai ir demokratai, Ispanija) pažymėjo: „Nors šiandien pasiektas susitarimas iki galo neatspindi EP reikalavimų, jis iš esmės pagerina padėtį milijonams ES piliečių. Skaitmeninis COVID pažymėjimas grąžins laisvą judėjimą ES ir padės panaikinti kelionių barjerus. Tai pirmas žingsnis siekiant grąžinti Šengeno erdvę.“

Parlamentas svarstė šį klausimą skubos tvarka. Pasieltas susitarimas dar turi būti patvirtintas EP Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete, Parlamento plenarinėje sesijoje ir ES Taryboje. Komiteje dėl jo bus balsuojama gegužės 26 d., o plenarinėje sesijoje – birželio 7–10 d. Tikimasi, kad naujasis pažymėjimas įsigalios liepos 1 d.

